

retsplejeloven opstilles et udtømmende katalog over straffeprocessuelle tvangsindgreb. Retsplejeloven bør derfor også indeholde regler om forevisning af personfotografier optaget med henblik på senere identifikation.

Er der derimod tale om forevisning af et fotografi af f.eks. offeret for en forbrydelse, vil den pågældende ofte være interesseret i, at forbrydelsen opklares, og vil derfor gerne medvirke til indgrebet. Man kan dog forestille sig specielle situationer, hvor et offer ikke ønsker, at fotografiet forevises for udenforstående, f.eks. hvis offeret ikke ønsker, at offentligheden skal få kendskab til, at offeret har været udsat for en forbrydelse, eller at offeret har befundet sig på gerningsstedet. I denne situation må offerets ret til privatliv afvejes over for hensynet til en effektiv kriminalitetsbekæmpelse. Strafferetsplejeudvalget finder derfor, at også forevisning af fotografier af forurettede og andre vidner bør reguleres i retsplejeloven.

3.2.1. Personfotografier fra verserende sager.

Som nævnt ovenfor under pkt. 3.1.1. er det efter retsplejelovens § 792 f i visse situationer udelukket at opbevare personfotografier med henblik på senere identifikation. Dette gælder f.eks., hvis den pågældende frifindes. Dermed opstår spørgsmålet, om der skal være mulighed for at anvende fotografiet i andre sager end den, hvori det er optaget, når den sag, hvori billedet er optaget, endnu ikke er afsluttet, og det derfor endnu ikke vides, om den pågældende vil blive dømt i sagen. Spørgsmålet foreligger i forhold til personfotografier optaget i medfør af både retsplejelovens § 792 a, stk. 1, og § 792 b, stk. 1.

Efter de administrative forskrifter fra Rigspolitichefen, der er omtalt ovenfor under pkt 3.1.2., kan fotografier af personer, hvis sager ikke er afgjort, alene anvendes internt i politiet i efterforskningsøjemed og - såfremt fotografiet er optaget i medfør af § 792 a - i forbindelse med den nødvendige efterforskning i den konkrete, verserende sag.

Strafferetsplejeudvalget er enig i, at hensynet til den person, hvis sag endnu ikke er afgjort, bør tillægges betydelig vægt. Heroverfor står imidlertid hensynet til at få opklaret alvorlig kriminalitet. Står politiet f.eks. i en mord- eller voldtægtssag med et fotografi af en sigtet, som ikke tidligere er dømt, og foreligger der samtidig andre uopklarede sager af samme karakter, hvor omstændighederne kunne tyde på, at det var samme gerningsmand, synes der ikke at være afgørende betænkeligheder, der kan begrunde, at politiet ikke skal have mulighed for at anvende fotografiet fra den

verserende sag i forbindelse med opklaringsarbejdet i de andre verserende sager.

Efter udvalgets opfattelse bør personfotografier af en mistænkt optaget i medfør af § 792 a, stk. 1, eller § 792 b, stk. 1, i en endnu ikke afsluttet sag derfor kunne anvendes til forevisning i andre sager, hvor der kan være god grund til at undersøge, om gerningsmanden er den samme som i den sag, hvori den pågældende er blevet fotograferet. Det samme bør gælde for andre fotografier, som politiet er kommet i besiddelse af. Derimod bør disse fotografier ikke indgå i politiets fotosamlinger.

Fotografier af en person, der ikke konkret er mistænkt for anden ny kriminalitet, bør derimod kun kunne anvendes til forevisning i andre sager, når opbevaringskriteriet (domfældelse) er opfyldt. Der henvises til det nedenfor under pkt. 3.2.2.2. anførte.

Er et personfotografi, der er optaget med henblik på senere identifikation, anvendt i en anden sag, mens den sag, hvori det er optaget, endnu verserer, og sker der senere frifindelse eller påtaleopgivelse, kan der i forbindelse med en eventuel erstatningssag tages hensyn til den krænkelse, som forevisning af fotografiet måtte have påført den pågældende, jf. herved retsplejelovens § 1018 b.

3.2.2. Personfotografier fra afsluttede sager.

Det tvangsindgreb, der består i anvendelse og forevisning af fotografier, kan rettes enten mod en mistænkt person eller en ikke mistænkt person. Det er udvalgets opfattelse, at betingelserne for forevisning af fotografier bør afhænge af, om den, der tidligere er blevet fotograferet, er mistænkt eller ej i forbindelse med den kriminalitet, der nu efterforskes.

De fotografier, som politiet foreviser i senere sager, vil navnlig være personfotografier optaget med henblik på senere identifikation, jf. retsplejelovens § 792 a, stk. 1, eller § 792 b, stk. 1. Der kan dog også blive tale om at forevise andre fotografier, som politiet er i besiddelse af.

3.2.2.1. Den fotograferede person er mistænkt

Strafferetsplejeudvalget foreslår, at fotografier af en person, der konkret er mistænkt i den nu foreliggende sag, skal kunne forevises for udenforstående, når der er tale om efterforskning af en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale.

Som krav til indgrebets betydning for efterforskningen (indikationskravet) foreslås, at forevisning kun må foretages, såfremt det må antages at være af væsentlig betydning for efterforskningen.

Betingelserne for *fotoforevisning* vil herefter i dette tilfælde svare til de betingelser, der efter retsplejelov-